

"Freedom Finance Insurance" СК" АҚ-тың

Директорлар кеңесі шешімімен

БЕКІТІЛГЕН

2024 жылғы 03 қазаннан № 51 хаттама

2024 жылдың 21 қазаннан күшіне енеді

**"Freedom Finance Insurance" сақтандыру компаниясы" акционерлік қоғамының
кепіл/лизинг нысанасы болып табылатын
автомобиль көлік құралын ерікті сақтандыру
ЕРЕЖЕЛЕРІ**

Директорлар кеңесінің шешімімен күші жойылды деп танылды,

«   »   жылғы №

Мазмұны

1. Жалпы ережелер	3
2. Сақтандыру объектісі	6
3. Сақтандыру жағдайларының тізбесі	7
4. Сақтандыру шартын жасасу тәртібі	7
5. Сақтандыру сомаларын айқындау тәртібі	10
6. Сақтандыру сыйлықақысы: Франшиза	10
7. Тараптардың құқықтары мен міндеттері	11
8. Сақтандыру жағдайының белгілері бар оқиға болған кездегі іс-әрекеттер	14
9. Сақтандыру жағдайының басталғанын растайтын құжаттардың тізбесі	15
10. Сақтандыру төлемдерін жүзеге асыру тәртібі мен шарттары. Сақтандыру төлемі немесе сақтандыру төлемінен бас тарту туралы шешім қабылдау мерзімі.	16
11. Жалпы ерекшеліктер, сақтандыруды шектеу және сақтандыру төлемінен бас тарту негіздері	18
12. Сақтандыру шартының қолданылу мерзімі мен орны.	21
13. Сақтандыру шартының мерзімін өзгерту және мерзімін тоқтату шарттары	21
14. Қосарлы сақтандыру	23
15. Сақтандыру шартының қолданылу кезеңінде сақтандыру тәуекелінің ұлғаюының салдары	23
16. Суброгация	24
17. Форс-мажор жағдайлары	24
18. Басқа шарттар	24

1. Жалпы ережелер

1.1. Кепіл/лизинг нысанасы болып табылатын автомобиль көлігін ерікті сақтандыру қағидалары (бұдан әрі - Қағидалар) "Freedom Finance Insurance" СК" АҚ-ның (бұдан әрі - Сақтандырушы) бұдан әрі Сақтанушы деп аталатын жеке (азаматтығына қарамастан) және заңды тұлғалармен (меншік нысанына қарамастан) автомобиль көлігін ерікті сақтандыру шарттарын жасасу тәртібі мен шарттарына қойылатын талаптарды белгілейді және кепіл/лизинг нысанасы болып табылатын автомобиль көлігін сақтандыру шарттарын (бұдан әрі – Сақтандыру шарты) жасасу кезінде сақтандыру шарттарын айқындауға арналған.

1.2. Осы Қағидалар "автомобиль көлігін ерікті сақтандыру" класы аясында жасақталды.

1.3. Сақтандыру шарты бойынша Сақтандырушы осы Қағидаларда көзделген сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтанушыға немесе пайдасына сақтандыру шарты жасалған өзге тұлғаға (пайда алушыға) сақтандыру шартында айқындалған сақтандыру сомасы шегінде сақтандыру төлемін жүзеге асыруға міндеттенеді.

1.4. Осы Қағидаларда мынадай ұғымдар қолданылады:

1) Сақтанушы - сақтандырушымен сақтандыру шартын жасасқан тұлға;

2) Сақтандырылушы - өзіне қатысты сақтандыру жүзеге асырылатын сақтандыру шартында көрсетілген тұлға;

3) Пайда алушы - сақтандыру шартына сәйкес сақтандыру төлемін алушы болып табылатын тұлға.

Егер сақтандыру шартында/полисінде өзгеше көзделмесе, Пайда алушы:

— қарыз/лизинг шарты бойынша борыш сомасының қалдығы шегінде - Кредитор / Кепіл ұстаушы / Лизинг беруші,

— қарыз/лизинг шарты бойынша борыш қалдығының сомасынан артық - Сақтанушы немесе оларға тағайындалған тұлға - КҚ-ның меншік иесі болып табылады. Олар қайтыс болған жағдайда, Пайда алушы оның заңды мұрагерлері болып табылады.

4) франшиза - сақтандырушыны белгілі бір мөлшерден аспайтын залалды өтеуден сақтандыру шарттарымен көзделген босату. Франшиза шартты (шегерілмейтін) және шартсыз (шегерілетін) болып табылады. Шартты франшиза кезінде Сақтандырушы франшизаның белгіленген мөлшерінен аспайтын залалды өтеуден босатылады, бірақ егер оның мөлшері осы сомадан көп болса, залалды толығымен өтеуге тиіс. Шартсыз франшиза кезінде залал барлық жағдайларда белгіленген соманы шегергенде өтеледі;

5) жол - көлік құралдарының қозғалысы үшін жабдықталған немесе бейімделген және пайдаланылатын жердің бүкіл жолағы немесе жасанды құрылыстың беті. Жол бір немесе бірнеше жолдарды, сондай-ақ трамвай жолдарын, тротуарларды, жол жиектерін және бар болса, бөлу жолақтарын қамтиды;

6) жол жиегі-жолдың тікелей жүретін бөлігіне іргелес және жер төсемінің тұрақтылығын қамтамасыз етуге, жол қозғалысының қауіпсіздігін арттыруға, жаяу жүргіншілер мен велосипедшілердің қозғалысын ұйымдастыруға, сондай-ақ төтенше жағдайларда пайдалануға арналған жол элементі;

7) іргелес аумақ-жолға тікелей іргелес және көлік құралдарының өтпелі қозғалысына арналмаған аумақ;

8) автомобиль көлігі (бұдан әрі – АҚ/КҚ) - автобустарды, шағын автобустарды, жеңіл және жүк автомобильдерін, троллейбустарды, автомобиль тіркемелерін, ершікті тартқыштарға жартылай тіркемелерді, сондай-ақ мамандандырылған автомобильдерді (жүктердің белгілі бір түрлерін тасымалдауға арналған) және арнайы автомобильдерді (эртүрлі негізінен көліктік емес жұмыстарды орындауға арналған) қамтитын автомобиль көлігінің жылжымалы құрамының бірлігі;

9) жол-көлік оқиғасы (бұдан әрі-ЖКО) - көлік құралы жолымен жүру процесінде және оның қатысуымен туындаған, денсаулыққа зиян келтіруге, адамның өліміне, көлік құралдарының, құрылыстардың, жүктердің зақымдануына не өзге де материалдық залалға әкеп соққан оқиға;

10) КҚ-ның нақты құны (нарықтық құны) - КҚ-ның моральдық және физикалық тозуын ескере отырып, немесе сақтандыру шартын жасасу сәтіндегі осы жердегі ұқсас КҚ-ның нарықтық құнын негізге ала отырып немесе сауда ұйымы берген анықтама-шот, сатып алу-сату шарты немесе сарапшының бағалауы негізінде сақтандырылған объектімен бірдей маркалы құны (бағалаушы);

11) бағалаушы - бағалаушылар палатасы берген "бағалаушы" біліктілігін беру туралы куәлік негізінде кәсіби қызметті жүзеге асыратын және бағалаушылар палаталарының бірінің мүшесі болып табылатын жеке тұлға;

12) жүргізуші - көлік құралын басқаратын тұлға;

13) жүргізуші куәлігі - тиісті санаттағы көлік құралын басқару құқығын растайтын құжат;

14) амортизация - бұл сыртқы және ішкі факторлардың әсерінен КҚ-ның физикалық қартаюының сандық өлшемі, пайдалану кезінде алынған және бүкіл КҚ-ның және оның жеке элементтерінің (түйіндерінің, бөліктерінің) жағдайын сипаттайды;

15) залалды есептеу - бұл жөндеу жұмыстарының құны түріндегі көлік құралының техникалық сипаттамаларын қалпына келтіру үшін қажетті, физикалық тозуды ескере отырып, бөлшектерді, тораптарды, агрегаттарды ауыстыруға жататын, сондай-ақ қалпына келтіру процесінде пайдаланылған материалдардың құны. Қалпына келтіру процесінде пайдаланылған жұмыстар мен материалдардың құнын сақтандырушы лицензиялық мамандандырылған бағдарламалық қамтамасыз етуді (ПС-Комплекс, Аудатекс және т.б.) қолдана отырып айқындайды. Қосалқы бөлшектердің құны ретінде экономикалық орындылық қағидатын ескере отырып, зерттеу жүргізу кезінде Қазақстан Республикасында қалыптасқан ашық көздерден жаңа қосалқы бөлшектердің нарықтық құны туралы анық деректер қабылданады, бұл ретте талап етілетін бұйымдарды жеткізу мерзімі кепілдендірілген жеткізіліммен 45 күнтізбелік күннен аспауы ұсынылады;

16) экономикалық орындылық қағидаты-жөндеу кезінде пайдаланылатын бөлік пен материалдың құны баламалы пайдалылығы бар бірдей объектіні сатып алуға немесе жасауға болатын ең төменгі бағамен айқындалатын қағидат, бұл ретте мұндай объектінің бөлшек сауда желісінде болуы және (немесе) көлік құралы кепілдік қызмет көрсететін жерде сауда маркасын ресми түрде ұсынатын ресми дилердің талабына қарамастан, жеткізу мерзімі ескеріледі;

17) КҚ-ны онлайн тексеру - сақтандырушы өкілінің сақтанушымен (сақтандырылушымен, пайда алушымен) бейнебайланыс арқылы байланысуы және сақтандырушы өкілінің КҚ-ны тексеру процесін сүйемелдеуі арқылы қашықтан жүргізілетін КҚ-ны тексеру, содан кейін сақтанушы оған жіберілген нұсқаулыққа сәйкес сақтандыру жағдайы нәтижесінде КҚ-ға зақым келу фактісі бойынша тексеру жүргізу үшін фотофиксация жүргізеді. Сондай-ақ жеке онлайн-тексеруге мүмкіндік бар, онда сақтанушы ұсынылған нұсқаулыққа сәйкес тексеруді және фотофиксацияны өз бетінше орындайды.

18) КҚ-ның қосымша жабдығы - оған стационарлық орнатылған (яғни монтаждауды қажет ететін), бірақ зауыттық жиынтыққа кірмейтін КҚ жабдықтары мен керек-жарақтары (теле -, радио-және дыбыс шығаратын аппаратура, салон жабдығы, корпустағы және шыныдағы/оптикадағы қорғаныш жабындары мен пленкалар, зауыттық лак-бояу қаптамасы/эйнектің үстіне жағылған, жарық, сигнал беру құрылғылары, спойлерлер, қанаттарға қарсы, табалдырықтар мен қанаттар төсемдері, сүйретуге арналған құрылғылар және КҚ-ға қосымша орнатылған өзге де жабдықтар). КҚ тексеру негізінде сақтанушы мен сақтандырушының келісімі бойынша қосымша деп танылған және оны өтініш-сауалнамада міндетті түрде көрсетілетін өзге де жабдық. Тараптардың келісімі бойынша жабдықтың жекелеген түрлері КҚ құрамында сақтандырылуы мүмкін, бұл сақтандыру шартында көрсетіледі. Қосымша жабдық ол орнатылған КҚ-дан бөлек сақтандыруға жатпайды;

19) Еуропалық хаттама аясындағы реттеу (Еуропалық хаттама) – бұл белгілі бір жағдайларда қолданылатын жол полициясының қатысуынсыз ЖКО ресімдеудің жеңілдетілген тәртібі:

1) зардап шеккен тарапты жөндеу сомасы 100 АЕК-тен аспайды;

- 2) зардап шеккендер жоқ (өмірге немесе денсаулыққа зиян келтірілмеген);
- 3) ЖКО нәтижесінде тек көлік құралдары (басқа мүлікке нұқсан келтірместен) бүлінген;
- 4) апатқа қатысушылардың екеуінде де көлік құралдары иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандырудың қолданыстағы полистері бар;
- 5) жүргізушілер арасында жол апатының зақымдану тізбесі мен мән-жайларына қатысты келіспеушіліктер жоқ.

20) Осы Қағидаларға сәйкес "дүлей зілзалалар" нәтижесінде пайда болған залал қаралады:

• **боран, дауыл, құйын:**

- а) боран - жылдамдығы 20 м/с-тен асатын ұзаққа созылатын және қатты жел;
- б) дауыл - жылдамдығы 25-30 м/сек-тен асатын ұзаққа созылатын және қатты жел;
- в) дауыл-жылдамдығы 35 м/с-тен асатын ұзаққа созылатын және қатты жел.

• **бұршақ жауын:**

- а) бұршақ жауын - әртүрлі мөлшердегі мұз түзілімдері түрінде түсетін атмосфералық жауын-шашынның бір түрі.

• **найзағай:**

- а) найзағай - бір заттан (найзағай бұлтынан) екіншісіне қарама-қарсы зарядпен (жерге) қозғалатын қуатты электр разряды. Найзағай ең аз қарсылық жолымен қозғалады.

• **Жер сілкінісі:**

- а) жер сілкінісі – жерасты дүмпулері мен жер бетінің тербелістерімен бірге жер қойнауында болатын табиғи процестердің нәтижесі.

• **сел, опырылу, көшкін, топырақтың шөгуі:**

- а) көшкін - өз ауырлығының әсерінен топырақ массаларының төмен қарай жылжуы;
  - б) топырақтың шөгуі – табиғи құбылыстардың, соның ішінде жерасты суларының деңгейінің өзгеруі, карст қоймаларының құлауы, шымтезек шөгінділерінің күйіп кетуі нәтижесінде топырақтың табиғи жарықтарға немесе жердің бос жерлеріне батуы;
  - в) опырылу - тұрақтылықтың болмауы нәтижесінде тау жыныстарының кенеттен құлауы; тау беткейлерінен тастардың домаланып кетуі;
- сел - жауын-шашыннан немесе қатты қар еруінен туындаған су тасқыны салдарынан тау өзендерінің арналарында кенеттен пайда болатын балшық немесе балшық тас ағындары.

• **су тасқыны, су тасуы, су басуы:**

- а) су тасқыны – жылдың әртүрлі маусымдарында бірнеше рет қайталануы мүмкін өзеннің су режимінің фазасы, шығындар мен су деңгейінің қарқынды, әдетте қысқа мерзімді өсуімен сипатталады және еру кезінде жаңбыр немесе қар еруінен туындайды;
- б) су тасуы, су басуы-қардың қарқынды еруінен, жауын-шашынның көп түсуінен, судың желдің көтерілуінен, мұз кептелістерінен, бөгеттер мен тоғандардың бұзылуынан, судың қалыпты ағуына кедергі келтіретін тау жыныстарының арнасына құлауынан туындаған су массасының су қоймасының қалыпты шекарасынан шығуы.

21) Зақым - сақтандыру жағдайының салдарынан автомобильдің зақымдануын қамтиды, нәтижесінде автомобиль көлігін қалпына келтіру мүмкін және орынды болады, бұл ретте қалпына келтіру шығындары автомобиль құнының 80 (сексен) %-нан аспайды;

22) "Жоғалып қалуы", "Жойылып қалуы", "Толық жойылып қалуы" - автомобиль құралы бойынша қалпына келтіру жұмыстарының сомасы автомобиль құнының 80 (сексен) %-нан асатын сомасын құрайтын автомобиль құралын ұрлау/айдап әкету және/немесе зақымдауды қамтиды;

23) ТЖМ - Төтенше жағдайлар министрлігі;

24) Интернет-ресурс - Сақтандырушының Интернет ақпараттық-коммуникациялық желісіндегі ресми сайты: www.ffins.kz;

25) Серіктестің интернет-ресурсы- тиісті келісім негізінде сақтандырушының серіктесі болып табылатын Интернет, ұйымның ақпараттық-коммуникациялық желісіндегі ресми сайты;

26) Электрондық сақтандыру шарты - мемлекеттік органдардың және оларға ведомстволық бағынысты ұйымдардың ақпараттық жүйелерінен алынған, БҚБЖ ақпараттық жүйесімен

интеграцияланған деректермен бірыңғай сақтандыру дерекқоры (бұдан әрі-БҚБЖ) арқылы өткізу жолымен өтініште көрсетілген мәліметтерді салыстыру (верификациялау) әдістері бойынша дерекқорды қалыптастыру және жүргізу жөніндегі ұйым берген сақтандыру шартының бірегей нөмірі;

27) Шарт мерзімін ұзарту - тараптардың өзара келісімі бойынша сақтандыру шартының қолданылу мерзімін ұзарту оның қолданылу мерзімі аяқталғаннан кейін де кез келген уақытта мүмкін болады.

28) Жазылу - сақтандырушы сақтанушыларға осы сервис ресімделетін уақыт кезеңіне сақтандыру өнімінің ерекше шарттарын пайдалану құқығы ретінде ұсынатын сервис;

29) "Мультидрайв" опциясы - сақтандыру шартына қосымша келісімді ресімдемей және оған қол қоймай, көлік құралдары иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартына (сақтандыру шартында көрсетілген КҚ) сақтандырылушы ретінде енгізілген жеке тұлғаларға қатысты сақтандыруды жүзеге асыру;

30) Жеке кабинет - бұл сақтанушының сақтандырушының интернет-ресурсындағы жеке бөлімі, оған тек Сақтанушы ғана қол жеткізе алады. Ол кез келген құрылғыдан логин мен пароль арқылы кіре алады.

1.5. Сақтандырылушының пайдасына сақтандыру шартын жасасу сақтанушыны сақтандыру шарты бойынша міндеттерді орындаудан босатпайды.

1.6. Егер заңды тұлға Сақтандырылған тұлға болып табылса, онда сақтандыру қорғанысы Сақтанушының/Сақтандырылғанның жол парақтарына/сенімхатына сәйкес сақтандырылған КҚ-ны пайдаланатын сақтандырылушының жүргізушілерін (қызметкерлерін) басқаруға жіберілген адамдарға қолданылады. Сақтандырылушының аталған жүргізушілері (қызметкерлері) сақтандыру шарты бойынша басқаруға жеткізілген тұлғалар болып табылады.

1.7. Егер сақтанушы жеке тұлға болып табылса, онда сақтандыру қорғанысы "Мультидрайв" опциясын қоспағанда, сақтандыру шартында көрсетілген сақтандырылушыларға қолданылады.

1.8. Сақтанушы болып табылмайтын Сақтандырылушы, Пайда алушы сақтандыру кезінде осы көлікті сақтауға және көлік құралын басқаруға мүдделі болуы керек:

- 1) меншік құқығында;
- 2) жедел басқару құқығында;
- 3) сенімхат бойынша;
- 4) басқа заңды негіздерде.

1.9. Сақтанушыда немесе Сақтанушы болып табылмайтын пайда алушыда сақтандырылған КҚ-ны сақтауға мүдделілік болмаған кезде жасалған сақтандыру шартын сот жарамсыз деп тануы мүмкін.

2. Сақтандыру объектісі

2.1.Сақтандыру объектісі Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына қайшы келмейтін сақтанушының сақтандыру жағдайының туындауы нәтижесінде, сондай-ақ, егер сақтандырылған объектінің зақымдануы, жойылуы (қырылуы) және/немесе жоғалуы салдарынан қарыз/лизинг шартына сәйкес кепіл/лизинг нысанасы болып табылатын автомобиль көлігіне иелік етуге, пайдалануға, билік етуге байланысты мүлктік мүдделері болып табылады, сондай-ақ бұл сақтандыру шартында, қосымша жабдықта және оған керек-жарақтарда көрсетілген болуы керек.

Егер сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, қосымша жабдық пен оған керек-жарақтар ол белгіленген КҚ-дан бөлек сақтандыруға жатпайды.

2.2.Егер сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, Қазақстан Республикасында тіркелген (мемлекеттік тіркеуге жататын), сондай-ақ Қазақстан Республикасының аумағында уақытша болатын КҚ сақтандыруға қабылданады.

2.3.Сақтандыру мүддесі - Сақтанушының (Сақтандырылушының, Пайда алушының) тәуекелдердің алдын алудағы және сақтандыру жағдайының басталуына жол бермеудегі мүлктік мүддесі.

3. Сақтандыру жағдайларының тізбесі

3.1. Сақтандыру жағдайы - сақтандыру шарты сақтандыру төлемін жүзеге асыруды көздейтін оқиға.

3.2. Сақтандыру жағдайы ретінде қарастырылатын оқиға төменде көрсетілген барлық белгілерге ие болуы керек:

- 1) оқиғаның ықтималдығы мен кездейсоқтығы;
- 2) оқиғаның басталуының нақты уақытына немесе орнына, сондай-ақ оқиғаның басталуынан болатын шығындар мөлшеріне қатысты болжау мүмкін емес;
- 3) шарттың қолданылу шегінде оқиғаның сөзсіз және объективті түрде орын алу қаупінің болмауы, бұл туралы Тараптар немесе, ең болмағанда, сақтанушы әдейі білген немесе алдын ала хабардар болған;
- 4) оқиғаның басталуы сақтанушының (сақтандырылушының, пайда алушының) мүліктік мүддесі үшін теріс, тиімсіз экономикалық зардаптарға әкеп соғады;
- 5) оқиғаның басталуы сақтанушының (сақтандырылушының, пайда алушының) ерік білдіруімен және (немесе) ниетімен байланысты емес және пайда алу және (немесе) ұтыс алу мақсатын (алыпсатарлық тәуекел) көздемейді.

3.3. Осы Қағидаларға сәйкес мынадай оқиғалардың нәтижесінде КҚ-ның зақымдану, жойылу (қырылу) және/немесе жоғалу қаупі сақтандыруға жатады:

- 1) Жол-көлік оқиғасы, оның ішінде соқтығысу, қозғалатын немесе қозғалмайтын заттарға (құрылыстарға, кедергілерге, құстарға, жануарларға және т. б.) соқтығысу (соғылу) немесе жол қозғалысының басқа қатысушылары сақтандырған КҚ-ға соқтығысу (соғылу), аударылу, көпірден құлау, АҚ-ға бөгде заттардың құлауы немесе түсуі (ғимараттар мен құрылыстардың шатырларынан, тіректерден, ағаштардан және олардың бұтақтарынан шатыр темірінің, қардың немесе мұздың құлауы, басқа көліктің доңғалақтарының астынан қиыршық тастардың, тастардың және басқа да қатты заттардың құлауы);
- 2) өрт, жарылыс, найзағай;
- 3) үшінші тұлғалардың құқыққа қайшы әрекеттері, соның ішінде: АҚ-ны айдап әкету/ұрлау, қарақшылық, тонау. Қағидалар аясындағы үшінші тұлғалардың құқыққа қайшы әрекеттері деп үшінші тұлғалардың Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген құқық бұзушылықтар және/немесе қылмыстар белгілері бойынша уәкілетті органдар білікті іс-әрекеттер жасауы түсініледі;
- 4) табиғи апаттар: боран, дауыл, құйын, бұршақ жауын, найзағай, жер сілкінісі, сел, құлау, көшкін, су тасқыны, су тасқыны, су тасқыны, топырақтың шөгугі;
- 5) су құбыры, жылыту немесе кәріз жүйелерінің зақымдануы;
- 6) мұз астына түсіп кету (мұздатылған өзендер, көлдер және басқа су айдындары арқылы жүруге ТЖМ, әкімдік, жол полициясы және басқа органдарының көлік құралдарының қозғалысына рұқсаты болған кезде);

3.4. Тараптардың келісімі бойынша және сақтандыру шартына сәйкес Қағидалардың осы бөлімінде көрсетілмеген сақтандыру жағдайларының өзге тізбесі белгіленуі мүмкін.

4. Сақтандыру шартын жасасу тәртібі

4.1. Сақтандыру шарты сақтандырушының ішкі құжаттарына сәйкес белгіленген форматтағы Сақтанушының өтініш-сауалнамасы негізінде жасалады немесе Сақтандырушының/серіктестің интернет-ресурсында Сақтанушы өтініш-сауалнама немесе электрондық нысан бланкісінің деректемелеріне сәйкес сақтандыру объектісі туралы нақты және толық мәліметтерді және басқа да қажетті ақпаратты көрсетуге міндетті тиісті нысанда толтырылады. Сақтандыруға өтініш-сауалнама сақтандыру шартының ажырамас бөлігі болып табылады.

4.2. Сақтандыру шарты жазбаша түрде жасалады:

- Тараптардың сақтандыру шартын жасауы;
- Сақтанушының осы Қағидаларға қосылуы және сақтандырушының сақтанушыға сақтандыру полисін беруі.

Сақтандыру шартының және сақтандыру полисінің форматтары Сақтандырушының ішкі құжаттарында бекітіледі.

4.3. Сақтандыру шартын / полисін Сақтанушы электрондық нысанда ресімдеуі мүмкін:

- Сақтанушының сақтандырудың осы қағидаларына қосылуы және Сақтандырушының автоматтандырылған ақпараттық жүйесінде шартты ресімдеуі;
- Сақтанушының осы сақтандыру қағидаларына қосылуы және сақтандырушының/серіктестің интернет-ресурсында шартты ресімдеуі;
- екі тараптан оған қол қоюға өкілеттігі бар адамның электрондық цифрлық қолы арқылы Тараптардың сақтандыру шартын және куәлігін жасауы.

4.4. Сақтандыру шартын жасасу кезінде сақтанушы сақтандырушыға сақтандыру жағдайының туындау ықтималдығын және оның басталуынан (сақтандыру тәуекелінен) болуы мүмкін залалдардың мөлшерін айқындау үшін елеулі маңызы бар белгілі мән-жайларды хабарлауға міндетті.

4.5. Сақтанушы сақтандыруға қабылданатын КҚ-ға қатысты сақтандыру тәуекелін айқындау мақсатында оған сақтандырушы қойған өзге де сұрақтарға жауап беруге міндетті.

4.6. Сақтандырылған КҚ және/немесе қосымша жабдық туралы ақпараттың дұрыстығына Сақтанушы жауапты болады.

4.7. Сақтандыру шартын жасасар алдында Сақтанушы Қазақстан Республикасы заңнамасының және сақтандырушының ішкі нормативтік құжаттарының талаптарына сәйкес сақтанушыны, сақтандырылушыны, пайда алушыны сәйкестендіру үшін қажетті құжаттарды ұсынуға міндетті.

4.8. Электрондық нысанда шарт жасасу кезінде, сақтанушының БСДБ-мен верификациясы болмаған кезде сақтанушы сақтандырушының/серіктестің интернет-ресурсында Қазақстан Республикасы заңнамасының және сақтандырушының ішкі нормативтік құжаттарының талаптарына сәйкес сақтанушыны, сақтандырылушыны, пайда алушыны сәйкестендіру үшін қажетті құжаттарды салуға міндетті.

4.9. Қажет болған жағдайда, өз қалауы бойынша сақтандырушының сақтанушыдан талап етуге құқығы бар, ал сақтанушы КҚ-ны сақтандыруға ұсынылатын және оның құнын куәландыратын меншік құқығын (пайдалану, иелену және/немесе билік ету құқығын) растайтын құжаттардың көшірмелерін ұсынуға міндетті.

4.10. Сақтандыру шартын жасасар алдында сақтандырушы сақтанушыдан (Сақтандырылушыдан) КҚ-ны қарау және суретке түсіру мүмкіндігін және қосымша жабдықты қамтамасыз етуді талап етуге құқылы. Бұл ретте КҚ-ны тексеру келесі тұлғалар жүзеге асырады:

- Сақтандырушының уәкілетті өкілі;
- Сақтанушы/сақтандырылушы - сақтандырушының техникалық мүмкіндігі және онлайн тексеру жүргізу үшін қажетті бағдарламалық қамтамасыз ету болған кезде.

4.11. Сақтандырушы КҚ және/немесе қосымша жабдық туралы Сақтанушы хабарлаған мәліметтерді тексеруге, ал қажет болған жағдайда оның нақты құны мен тәуекел дәрежесін белгілеу мақсатында сараптама тағайындауға құқылы.

4.12. Сақтандыру шарты жоғалған жағдайда сақтандырушы сақтанушының жазбаша өтініші негізінде сақтандыру шартының телнұсқасын береді, содан кейін жоғалған сақтандыру шарты жарамсыз деп есептеледі және ол бойынша сақтандыру төлемі жүргізілмейді (электрондық нысанда жасалған шарттарға қолданылмайды).

4.13. Сақтандыру шартының талаптары өзгерген кезде Сақтанушы КҚ-ны қарау үшін сақтандырушының өкіліне ұсынуға міндетті. Тексеру нәтижесін онлайн тексеру жүргізген Сақтандырушының өкілі тексеру актісінде көрсетеді.

4.14. Сақтандыру шарты, егер онда өзгеше көзделмесе, Сақтандырушының банктік шотына немесе кассасына сақтандыру сыйлықақысы немесе бірінші сақтандыру жарнасы түскен күннен кейінгі күннен бастап, бірақ егер тексеру сақтандыру шартына сәйкес қажет болса, осы Қағидалардың 4.10-тармағына сәйкес КҚ-ны онлайн қарап тексеру жүргізілген күннен кейінгі күннен ерте емес мерзімде күшіне енеді.

4.15. Егер Шарттың талаптары бойынша КҚ-ны тексеру міндетті болып белгіленсе, КҚ-ны онлайн тексеру сақтандыру сыйлықақысы төленгеннен кейін жүргізілуі тиіс. Сақтандыру сыйлықақысын төлегенге дейін КҚ-ны тексеру жүргізген кезде мұндай тексеру жарамсыз деп есептеледі. КҚ сақтандыруға қабылданатын сақтандыру шартын қарау жүргізілген сәтке дейін сақтандыру шарты күшіне енген болып есептеледі және сақтандырушы төлеген сақтандыру сыйлықақысын қайтару жөніндегі міндеттемені қоспағанда, Сақтандырушы сақтандыру шарты бойынша сақтанушы алдында қандай да бір міндеттемелерді көтермейді.

4.16. КҚ-ны онлайн қарап-тексеруді жүргізу кезінде тәуліктің жарық уақытында немесе Сақтандырушының өкілі жақсы жасанды жарықта түсірген немесе сақтанушы сақтандырушыға ұсынатын фотосуреттер, бейнематериалдар мынадай талаптарға жауап беруі тиіс: фотосурет түсіруді жүргізу уақыты мен күні туралы, сондай-ақ ғаламдық спутниктік навигация жүйесін пайдалана отырып тіркелген фотосурет түсіруді жүзеге асырған техникалық құрылғының орналасқан жерінің координаттары туралы ақпаратты қамтуы тиіс; сақтандырылған КҚ-ны анықтауға мүмкіндік беру, ол үшін КҚ-ны таза түрде (әйтпесе лак-бояу жабынының жай-күйін объективті бағалау мүмкін емес), оқылатын корпустың VIN нөмірімен, қозғалтқыш бөліміне немесе таңбалау тақтайшалары мен басқа да ақпараттардың қалған орындарына кіре отырып ұсыну қажет.

4.17. Сақтандырушының/серіктестің интернет-ресурсын пайдалана отырып сақтандыру шартын жасасу кезінде сақтанушы осы Қағидалармен танысқаннан кейін сақтандыру сыйлықақысын (сақтандыру сыйлықақысын бөліп-бөліп төлеген жағдайда бірінші сақтандыру жарнасын) төлейді, осылайша оған ұсынылған шарттарда осы қосылу шартын жасасуға өзінің келісімін растайды.

4.18. Сақтанушының сақтандыру қағидаларының және сақтандыру шартының талаптарымен танысу фактісі, оның ішінде сақтанушы сақтандырушының/серіктестің интернет-ресурсында электрондық түрде қоятын арнайы жалаулармен (растаулармен), оның ішінде сақтанушының/сақтандырылушының/пайда алушының электрондық нысанда сақтандыру қызметтерін алу үшін қажетті дербес деректерді жинауға және өңдеуге келісімін алуымен расталуы мүмкін.

4.19. Сақтандыру шартын электрондық нысанда ресімдеу кезінде сақтанушы көрсеткен абоненттік нөмірге мәтіндік қысқа хабарламалар сервисі (бұдан әрі – SMS-хабарлама) арқылы Сақтанушы көрсеткен электрондық пошта мекенжайына немесе бір реттік хабарламаға электрондық хабарлама түрінде шарт жасасу туралы хабарлама жіберіледі, бұл ретте Сақтанушының жеке кабинетінде жасалған шарт туралы ақпаратты қарау/басып шығару мүмкіндігі бар. Сондай-ақ Сақтанушының сақтандыру шарты бойынша ақпаратты Сақтандырушының интернет-ресурсында мына мекенжай бойынша тексеру мүмкіндігі бар: www.ffins.kz, "саясатты тексеру" бөлімінде немесе жеке кабинетте.

4.20. Жазылу бойынша сақтандыру шартын жасасу кезінде Сақтанушы сервиске бірінші кезең (сақтандыру мерзімі) үшін төлем жасалған сәттен бастап қосылады және автоматты түрде келесі кезеңге ұзартылады. Жазылым үшін төлем сервисі ресімдеу кезінде Сақтанушы айқындаған банк картасынан (бұдан әрі — Карта) әрбір кезең үшін алынады. Жазылым үшін төлемді есептен шығару туралы ақпарат сақтандыру мерзімі аяқталғанға дейін бірнеше күн бұрын SMS арқылы Сақтанушының назарына жеткізіледі.

4.21. Қаражат жеткіліксіз/жоқ болған жағдайда немесе карта жабылған кезде сақтандырушы сервисі келесі кезеңге ұзарту үшін сақтандыру мерзімі өткеннен кейін бірнеше күн ішінде сақтанушының назарына SMS арқылы жеткізеді. Төлемді есептен шығару мүмкіндігі болмаған кезде сақтандырушы сервисінің қолданылуын тоқтата тұруға құқылы, бұл ретте сақтандыру қорғанысы сервисінің төленбеген қолданылу кезеңі үшін қолданылмайды.

4.22. Сақтандыру шарты шартсыз немесе шартты франшизамен жасалады, оның түрі мен мөлшері Сақтандырушының ішкі құжаттарымен, сондай-ақ тараптардың келісімі бойынша айқындалады және сақтандыру шартында көрсетіледі.

4.23. Сақтанушы Шарт жасасқанға дейін сақтандырушыға хабарлауға тиіс:

егер Сақтанушы (сақтандырылған, пайда алушы және/немесе бенефициарлық меншік иесі) жария лауазымды тұлға, оның жұбайы (зайыбы) немесе жақын туысы болып табылса;
2) егер жеке тұлғаның бенефициарлық меншік иесі өзге тұлға болса (Сақтанушы емес).
3) ол жүзеге асыратын операция қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастырумен (жылыстатумен) және террористік қызметті қаржыландырумен байланысты емес. Қажет болған жағдайда Сақтанушы қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимыл жөніндегі ҚР заңнамасының талаптарын сақтау мақсатында Сақтандырушы сұратқан барлық қажетті құжаттарды ұсынуға міндеттенеді.

5. Сақтандыру сомаларын айқындау тәртібі

5.1. Сақтандыру сомасы - сақтандыру объектісі сақтандырылған және сақтандыру жағдайы басталған кезде Сақтандырушының жауапкершілігінің шекті көлемін білдіретін ақша сомасы.
5.2. Сақтандыру сомасы Сақтанушының өтініші бойынша мынадай нұсқалардың бірі бойынша белгіленеді:
1) КҚ-ның нақты құны;
2) көлік құралының кепілдік құны.
5.3. Нақты құн КҚ-ның бастапқы құнын және амортизациялық аударымды (тозуды), пайдалану мерзімін, КҚ-ның техникалық жай-күйін және тауарлық түрін ескере отырып, тараптардың келісімі бойынша да айқындалуы мүмкін.
5.4. Егер сақтандыру шартында айқындалған сақтандыру сомасы нақты құннан асатын болса, сақтандыру шарты сақтандыру шартын жасасу сәтіндегі нақты құннан асатын сақтандыру сомасының бөлігінде жарамсыз болып табылады.
Сақтандыру сомасы қосымша жабдық - қосымша жабдықтың нақты құны мөлшеріндегі (құжаттардың құнын растайтын болса) соманы қамтуы мүмкін.
5.5. Сақтандыру шарты бойынша жалпы сақтандыру сомасы сақтандыруға қабылданған әрбір сақтандырылған КҚ бойынша жеке сақтандыру сомаларынан құралады.
5.6. КҚ құны өскен жағдайда, сақтандыру шартын жасасу кезінде Тараптар келіскен сақтандыру сомасы Сақтанушы қосымша сақтандыру сыйлықақысын төлеген жағдайда сақтандыру шартының қолданылу кезеңінде ұлғайтылуы мүмкін. Сақтандыру сомасының ұлғаюы сақтандыру шартына қосымша келісіммен не қолданыстағы сақтандыру шартын бұзу және жаңа сақтандыру шартын жасасу арқылы ресімделеді.

6. Сақтандыру сыйлықақысы: Франшиза

6.1. Сақтандыру шарты бойынша төленуге жататын сақтандыру сыйлықақысының мөлшері Сақтандырушының ішкі құжаттарында белгіленген сақтандыру сыйлықақысының мөлшерлемесін айқындайтын сақтандыру тарифтеріне сәйкес, сондай-ақ тараптардың келісімі бойынша есептеледі.
6.2. Сақтандыру шартында жалпы сақтандыру сыйлықақысы белгіленеді. Сондай-ақ сақтандыру шартында сақтандыру сомасы мен сақтандыру тарифіне сүйене отырып, әрбір сақтандырылған КҚ бойынша және әрбір сақтандыру тәуекелі бойынша сақтандыру сыйлықақысы белгіленуі мүмкін.
6.3. Сақтандырушы жазылым бойынша ай сайынғы сақтандыру сыйлықақысын сақтанушыда жазылым қолданылу кезеңінде біреуден артық сақтандыру жағдайы болған кезде ұлғайта алады.
6.4. Сақтандыру сыйлықақысын сақтанушы біржолғы немесе қолма-қол ақшасыз нысанда бөліп төлеуге тиіс.
6.5. Жазылуды қоспағанда, бір жылдан кем мерзімге сақтандыру шартын жасасу кезінде сақтандыру сыйлықақыларының мынадай мөлшері белгіленеді:

Сақтандыру мерзімі	Сақтандыру сыйлықақысының мөлшері
--------------------	-----------------------------------

	жылдық сақтандыру сыйлықақысынан % - мен
1 айға дейін қоса алғанда	20,0
1 айдан 2 айға дейін қоса алғанда	30,0
2 айдан 3 айға дейін қоса алғанда	40,0
3 айдан 4 айға дейін қоса алғанда	50,0
4 айдан 5 айға дейін қоса алғанда	60,0
5 айдан 6 айға дейін қоса алғанда	70,0
6 айдан 7 айға дейін қоса алғанда	75,0
7 айдан 8 айға дейін қоса алғанда	80,0
8 айдан 9 айға дейін қоса алғанда	85,0
9 айдан 10 айға дейін қоса алғанда	90,0
10 айдан 11 айға дейін қоса алғанда	95,0
11 айдан астам	100,0

6.6. Егер сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, сақтандыру мерзімі 12 (он екі) ай болатын бір АҚ бойынша ең төменгі сыйлықақының мөлшері 10 000 (он мың) теңгені, 1 (бір) ай мерзімімен – 2 000 (екі мың) теңгені құрайды.

6.7. Жазылу бойынша сақтандыру шартын жасасу кезінде әрбір кезең үшін сақтандыру сыйлықақыларының мөлшері Шартқа сәйкес белгіленеді.

6.8. Сақтандыру шарты шартсыз немесе шартты франшизамен жасалады, оның түрі мен мөлшері Сақтандырушының ішкі құжаттарымен, сондай-ақ тараптардың келісімі бойынша айқындалады және сақтандыру шартында көрсетіледі.

7. Тараптардың құқықтары мен міндеттері

7.1. Сақтанушы:

- 1) Сақтандырушыдан сақтандыру шарттарын, сақтандыру қағидаларында/шартында белгіленген өз құқықтары мен міндеттерін түсіндіруді талап етуге;
- 2) сақтандыру төлемін уақытылы жүзеге асыру туралы талапқа;
- 3) сақтандыру полисін/ шартын мерзімінен бұрын бұзуға;
- 4) сақтандыру сыйлықақысының пропорционалды өзгеруімен сақтандыру тәуекелін өзгертуге;
- 5) Сақтандырушының сақтандыру төлемін жүзеге асырудан бас тартуына сотта шағымдануға;
- 6) сақтандыру құпиясына;
- 7) Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына, сондай-ақ Полиске/Сақтандыру шартына қайшы келмейтін өзге де әрекеттерді жасауға құқылы.

7.2. Сақтанушы (сақтандырылған):

- 1) сақтандыру шартын жасасу кезінде сақтандырушыға сақтандыру тәуекелін бағалау үшін елеулі маңызы бар өзіне белгілі барлық мән-жайлар туралы хабарлауға;
- 2) сақтандыру шартында көрсетілген АҚ-ға қатысты басқа жасалған немесе жасалатын сақтандыру шарттары туралы сақтандырушыға хабарлауға;
- 3) сақтандыру шартының қолданылу кезеңінде тәуекелдердегі барлық елеулі өзгерістер туралы сақтандырушыға уақытылы хабарлауға;
- 4) сақтандыру шартында белгіленген мөлшерде, тәртіппен және мерзімде сақтандыру сыйлықақысын уақытылы төлеуге;
- 5) сақтандыру жағдайы бойынша барлық қосымша ақпаратты хабарлауға және сақтандырушыға қажетті көмек көрсетуге;
- 6) сақтандырушыға (соңғысының талап етуі бойынша) үшінші тұлғалармен сотқа дейінгі немесе сот тәртібімен дауларды реттеу кезінде Сақтанушының өкілеттігін беруге;

- 7) егер сақтандыру шартының немесе Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасының талаптарына сәйкес сақтанушыны немесе пайда алушыны жазбаша хабарлама алған сәттен бастап 7 (жеті) жұмыс күнінен кешіктірмей сақтандыру төлемінің барлық сомасын, егер Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасында белгіленген талап қою ескіру мерзімдері ішінде сақтандыру шартының немесе Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасының талаптарына сәйкес сақтанушыны немесе пайда алушыны сақтандыру құқығынан толық немесе ішінара айыратын мән-жай анықталса, сақтандырушыға сақтандыру төлемін алуға;
- 8) сақтандырылған көлік құралын жоғалтудан және бүлінуден қорғау бойынша барлық ақылға қонымды сақтық шараларын қабылдау, оны қауіпсіз жұмыс жағдайында ұстау және дайындаушы зауыттың қауіпсіздік талаптары мен техникалық шарттарына, сондай-ақ Қазақстан Республикасында қолданылатын жол жүрісінің тиісті ережелеріне сәйкес пайдалануға;
- 9) Сақтандырушының талап етуі бойынша оны уәкілетті тұлғаға онлайн қарап тексеру жүргізу үшін АҚ-ға қолжетімділікті ұсынуға;
- 10) сақтандыру шартын жасасу үшін сақтандырушыға көлік құралын тіркеу туралы куәліктің көшірмесін ұсынуға;
- 11) сақтандырушының уәкілетті өкіліне (оның сұрауы бойынша) сараптамалық қорытынды не көлік құралының (сақтандыру объектісінің) құны туралы бағалау туралы есеп беру және көлік құралының барлық ішкі және сыртқы зақымданулары туралы хабарлауға;
- 12) көлік құралы қараусыз қалған жағдайда оны жауып, ұрлыққа қарсы жүйені жұмыс жағдайына келтіруге;
- 13) бөлшекті ауыстыру қажет болған жағдайда сақтандырушының көлік құралына келтірген зиянының мөлшерін есептеу кезінде оның талап етуі бойынша ауыстырылатын бөлшекті Сақтандырушының меншігіне беру, бұл ретте тозуды есепке алмай жаңа бөлшектің нарықтық құнын қолданады. Бұл талап тәуелсіз сарапшының бағалауына да қатысты;
- 14) сақтандырушы көзделген франшизаны шегеруді ескере отырып, сақтандыру төлемін толық сақтандыру сомасы мөлшерінде жүзеге асырған жағдайда, сақтандырушының талап етуі бойынша сақтандырылған көлік құралын оның меншігіне беру. Бұл ретте есептен шығаруға, кедендік тазартуға байланысты шығыстар және басқалар Сақтанушыға жүктеледі;
- 15) Сақтандырушыға Қазақстан Республикасы Азаматтық Кодексінің 841-бабында көзделген негіздер бойынша сақтандыру шартының қолданысын мерзімінен бұрын тоқтату негіздерін растайтын құжаттарды ұсынуға;
- 16) сақтандырылушының/пайда алушының сақтандыру шартын жасасуға келісімін алуға;
- 17) Қазақстан Республикасының Қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) және терроризмді және сақтандырушының ішкі нормативтік құжаттарын қаржыландыруға қарсы іс-қимыл туралы заңнамасының талаптарына сәйкес Сақтанушыны (оның өкілін) және бенефициарлық меншік иесін/сақтандырылушыны тиісінше тексеру үшін, оның ішінде сақтандыру төлемін жүзеге асыру үшін сақтандырушыға қажетті құжаттарды, мәліметтерді ұсынуға;
- 18) ҚР заңнамасында көзделген өзге де әрекеттерді орындауға міндетті.

7.3. Сақтандырушының:

- 1) Сақтандыру шартының/Полистің қолданысы басталғанға дейін кейіннен акт жасай отырып АҚ-ны онлайн қарап тексеруді жүзеге асыруға;
- 2) сақтанушы сақтандырушының АҚ-ны қарауды жүзеге асыруы үшін АҚ-ны тиісті түрде беру міндетінен жалтарған кезде, сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандыру төлемінен бас тартуға;
- 3) сақтанушыдан сақтандыру жағдайының туындау ықтималдығын және ықтимал залалдың (сақтандыру тәуекелінің) мөлшерін айқындау үшін елеулі маңызы бар мән-жайлар туралы мәліметтерді алуға;
- 4) тиісті мемлекеттік органдар мен ұйымдардан олардың құзыретіне қарай сақтандыру жағдайының басталу фактісін және келтірілген зиянның мөлшерін растайтын құжаттарды сұратуға;

- 5) егер нақты мән-жайларды ескере отырып, олардың болмауы мән-жайларды және/немесе сақтандыру жағдайының басталу фактісін белгілеу және залалдың мөлшерін айқындау мүмкін болмаса, сақтанушыдан қосымша құжаттарды талап етуге; Сақтандырушы, егер оларды шешім қабылдау үшін жеткілікті деп тапса, сақтандыру жағдайының басталуы туралы мәселені қарау кезінде сақтанушы ұсынатын қажетті құжаттардың тізімін қысқартуға;
- 6) сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандыру тәуекелін және залал мөлшерін бағалауға;
- 7) Сақтанушыдан Сақтандыру шартының/Сақтандыру қағидаларының барлық талаптарын орындауды талап етуге;
- 8) сақтандыру шартының талаптарын өзгертуді немесе осы сақтандыру тәуекелінің ұлғаюына әкеп соғатын мән-жайлар туралы дұрыс ақпарат алған жағдайда тәуекелдің ұлғаюына пропорционалды түрде қосымша сақтандыру сыйлықақысын төлеуді талап етуге;
- 9) сақтандыру сыйлықақысын уақытылы алуға, оның ішінде жазылу бойынша сақтандыру шартын жасасу кезінде сыйлықақыны Сақтанушының картасынан есептен шығаруға;
- 10) сақтандыру жағдайының басталғаны туралы уақытылы хабарлауға;
- 11) сақтандыру жағдайының басталуын құжаттамада растауға;
- 12) сақтандыру жағдайының басталуына кінәлі адамға регрессиялық талап қоюға;
- 13) Сақтандыру шартын мерзімінен бұрын бұзуға және Сақтанушының ол бойынша өз міндеттемелерін орындамауы нәтижесінде келтірілген залалды өтеуге;
- 14) сақтандырушыға ауыстырылатын бөлшекті беруді талап ету, бөлшекті ауыстыру қажет болған жағдайда көлік құралына келтірілген зиянның мөлшерін есептеу кезінде, бұл ретте тозуды есепке алмай жаңа бөлшектің нарықтық құнын қолданады. Бұл талап тәуелсіз сарапшының бағалауына да қатысты;
- 15) Сақтанушыдан Қазақстан Республикасының Қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) және терроризмді және сақтандырушының ішкі нормативтік құжаттарын қаржыландыруға қарсы іс-қимыл туралы заңнамасының талаптарына сәйкес сақтанушыны (оның өкілін) және бенефициарлық меншік иесін/сақтандырылушыны тиісінше тексеру үшін сақтандырушыға қажетті құжаттарды, мәліметтерді ұсынуды талап етуге;
- 16) Сақтанушы (оның өкілі) және бенефициарлық меншік иесі/сақтандырылған/пайда алушы жасаған операцияларды зерделеу процесінде Сақтанушы Қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыру (жылыстату), терроризмді қаржыландыру және жаппай қырып-жою қаруын таратуды қаржыландыру мақсатында іскерлік қатынастарды пайдаланады деген күдік туындаған жағдайда Сақтанушымен іскерлік қатынастарды тоқтатуға;
- 17) Жазылуды қолдану мерзімі ішінде Сақтанушыда біреуден артық сақтандыру жағдайы болған кезде жазылу бойынша ай сайынғы сақтандыру сыйлықақысын ұлғайтуға немесе жазылу сервисін ұзартудан бас тартуға;
- 18) Жазылуды қолдану мерзімі ішінде Сақтанушыда сақтандыру жағдайлары болмаған кезде жазылым бойынша ай сайынғы сақтандыру сыйлықақысын азайтуға;
- 19) Жазылуды қолдану мерзімі ішінде сақтандырылған объектінің сипаттамалары өзгерген кезде, сақтанушыны смс-хабарлама арқылы сақтандыру шарттарын өзгертуге құқылы.

7.4. Сақтандырушы:

- 1) Сақтанушыны www.ffins.kz сақтандырушының интернет-ресурсында орналастырылған сақтандыру қағидаларымен (Сақтанушы осы Қағидалармен өз бетінше таныса алады) таныстыру және оның талап етуі бойынша қағидалардың көшірмесін ұсынуға (жіберуге);
- 2) сақтандыру жағдайының басталуы туралы өтінішті уақытылы қабылдауға;
- 3) сақтандыру төлемін жүзеге асыру туралы мәселені қарастыруға;
- 4) болған оқиға сақтандыру жағдайы деп танылған жағдайда сақтандыру шартында/осы Қағидаларда белгіленген мөлшерде, тәртіппен және мерзімде сақтандыру төлемін жүзеге асыруға;
- 5) Сақтанушыға сақтандыру жағдайы кезінде залалды азайту үшін, бірақ сақтандыру шартында белгіленген сақтандыру сомасынан 5%-дан аспайтын шығыстарды өтеуге; Кез келген жағдайда

осы шығыстарды өтеу сомасы сақтандыру жағдайы орын алған тиісті АК бойынша сақтандыру сомасынан аспауға тиіс;

- б) сақтандыру құпиясын қамтамасыз етуге;
- 7) Сақтанушы (сақтандырылған) немесе жәбірленуші (пайда алушы) не олардың өкілі сақтандыру төлемін жүзеге асыру үшін қажетті барлық құжаттарды ұсынбаған жағдайда, құжаттардың жетіспеу фактісі анықталған сәттен бастап бес жұмыс күні ішінде оларды жетіспейтін құжаттар туралы хабардар етуге;
- 8) ҚР заңнамасында көзделген өзге де әрекеттерді орындауға міндетті.

7.5. Пайда алушы:

1) Сақтандырушыдан сақтандыру шарттарын, шарт бойынша өзінің құқықтары мен міндеттерін түсіндіруді талап етуге;

- 1) сақтандырушыға сақтандыру төлемін жүзеге асыру туралы талап қоюға;
- 2) сақтандыру шартында көзделген тәртіппен және шарттарда сақтандыру төлемін алуға;
- 3) сақтанушының пайдасына сақтандыру төлемін алудан толық немесе ішінара бас тартуға;
- 5) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен Сақтандырушының сақтандыру төлемін жүзеге асырудан немесе оның мөлшерін азайтудан бас тартуына дау айтуға;
- 6) Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына, сондай-ақ Шартқа қайшы келмейтін өзге де әрекеттер жасауға құқылы.

7.6. Егер Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасында белгіленген талап қоюдың ескіру мерзімдері ішінде шарттың немесе Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасының талаптарына сәйкес пайда алушыны сақтандыру төлемін алу құқығынан толық немесе ішінара айыратын мән-жай анықталса, Пайда алушы Сақтандырушыға жазбаша хабарлама алған сәттен бастап 7 (жеті) жұмыс күнінен кешіктірілмейтін мерзімде сақтандыру төлемінің барлық сомасын ішінара қайтаруға міндетті.

8. Сақтандыру жағдайының белгілері бар оқиға болған кездегі іс-әрекеттер

8.1. Сақтандыру жағдайы басталған кезде Сақтанушы:

8.1.1. ықтимал шығындардың алдын алу немесе азайту үшін барлық ақылға қонымды және қолжетімді шараларды, соның ішінде АК-ны құтқару және зардап шеккен адамдарға көмек көрсету шараларын қабылдауға;

8.1.2. құзыретіне келесі кіретін уәкілетті мемлекеттік органдарға сақтандыру жағдайының басталғаны туралы дереу хабарлауға міндетті:

- 1) ЖКО кезінде-полиция органдарына (Еуропалық хаттама аясында реттеуді қоспағанда), егер зардап шеккендер болса-қосымша жедел жәрдемге;
- 2) ұрлау, айдап әкету, қарақшылық ету, тонау, өзге де құқыққа қайшы әрекеттер кезінде-полиция органдарына не Ішкі істер органдарына;
- 3) өрт кезінде-мемлекеттік өртке қарсы қызмет органдарына;
- 4) автомобиль жерасты магистральдық құбыр желілерінен түскен судан зақымданған кезде-магистральдардың техникалық жай-күйіне жауапты уәкілетті органға;
- 5) табиғи апаттар, мұз астына түсіп кету кезінде - төтенше жағдайлар органдарына және/немесе Қазгидрометке;

8.1.3. жазбаша немесе электрондық нысанда, жеке кабинет арқылы Сақтандырушыға ол туралы толық мәліметтерді көрсете отырып, 3 (үш) жұмыс күнінен кешіктірілмейтін мерзімде сақтандыру жағдайының басталғаны туралы хабарлауға;

егер сақтандыру жағдайының белгілері бар оқиға сақтандырылған КҚ қозғалысының нәтижесінде (Еуропалық Хаттама аясындағы реттеуді қоспағанда) немесе оны уәкілетті органның өкілі жіберген кезде орын алса, психобелсенді затты пайдалану фактісін және мас болу жағдайын анықтау үшін екі сағат ішінде медициналық куәландырудан өту және АК-ны сақтандыру жағдайы басталғаннан кейінгі жағдайда сақтауға;

8.1.5. көлік құралын сақтандырушыға (оның талабы бойынша) және тәуелсіз бағалау ұйымына (сақтандырушы жіберген кезде) қарауға мүмкіндік беруге міндетті. Сондай-ақ Сақтанушының КҚ-ны тексеруді жүргізу үшін техникалық мүмкіндігі және қажетті бағдарламалық қамтамасыз ету болған кезде зақымдалған КҚ-ны тексеруді Сақтанушының өзі /Сақтандырушының өзі жүргізе алады.

8.1.6. сақтандыру жағдайының басталуына байланысты және осы Қағидаларда белгіленген барлық қажетті құжаттарды сақтандыру компаниясына беруге міндетті.

9. Сақтандыру жағдайының басталғанын растайтын құжаттардың тізбесі

9.1. Сақтандыру жағдайының белгілері бар оқиғаның басталуын, келтірілген зиянның мөлшерін дәлелдеу үшін сақтанушы/пайда алушы сақтандыру төлемін өз есебінен алу үшін сақтандырушыға мынадай құжаттарды (қағаз жеткізгіште немесе құжаттардың электрондық/сканерленген көшірмелері түрінде) жинайды және ұсынады:

- 1) байланыс орталығы жіберген нұсқаулыққа сәйкес оқиға орнынан бейнетүсірілімді қоса бере отырып, сақтандыру жағдайы туралы өтінішті;
- 2) сақтандыру шартының көшірмесі және / немесе түпнұсқасы (электрондық нысанда жасалған шарттарға қолданылмайды);
- 3) көлік құралын тіркеу туралы куәліктің және заңды тұлғаны тіркеу туралы анықтаманың көшірмесін;
- 4) сақтандыру жағдайы кезінде АҚ басқарған тұлға бойынша құжаттарын-жүргізуші куәлігінің көшірмесін, жеке куәлігінің көшірмесін, автокөлікті басқару құқығын растайтын құжаттың көшірмесін;
- 5) пайда алушының банктік деректемелері қоса берілген төлемге өтінішті;
- 6) тәуелсіз бағалаушының есебі (бағалауды сарапшы осы Қағидалардың 10.4-тармақшасында көзделген тәртіппен жүргізген жағдайларда);
- 7) тиісті түрде куәландырылған қарыз шартының және кепіл шартының көшірмесін;
- 8) АҚ сақтандырылған барлық басқа сақтандыру шарттарының болуы туралы мәліметтерді;
- 9) егер сақтандыру жағдайын қарауды тиісті мемлекеттік органдар жүргізсе, осы органдардың қорытындысын (сот шешімі, қаулысы немесе үкімі, алдын ала тергеу органдарының қаулылары, қылмыстық іс жүргізуді тоқтату немесе тоқтата тұру туралы қаулы және т. б.);
- 10) шығындарды болдырмау немесе азайту мақсатында Сақтанушының шеккен шығыстарын растайтын құжаттарды;
- 11) сақтандыру жағдайының басталуына жауапты тұлғаға талап ету құқығын сақтандырушыға ету үшін қажетті құжаттарды;
- 12) Қазақстан Республикасының Қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) және терроризмді және сақтандырушының ішкі нормативтік құжаттарын қаржыландыруға қарсы іс-қимыл туралы заңнамасының талаптарына сәйкес сақтандырушыға пайда алушыны тиісінше тексеру үшін қажетті құжаттар мен мәліметтерді жинап ұсынады.

9.2. Сақтандыру жағдайының белгілері бар оқиғаның басталуын дәлелдеу үшін қосымша құжаттарды ұсынады (қағаз жеткізгіште немесе құжаттардың электрондық / сканерленген көшірмелері түрінде):

• ЖКО кезінде:

- 1) жол полициясы органдарынан алынған материалдардың көшірмелері: ЖКО-ға қатысушылардың хаттамасы, қатысушылардың түсіндірме хаттары, ЖКО сызбасы, егер ЖКО-да зардап шеккендер болса-қылмыстық істі тарту/бас тарту/тоқтата тұру туралы қаулысын;
- 2) егер сақтандыру жағдайының белгілері бар оқиға сақтандырылған КҚ қозғалысының нәтижесінде (Еурохаттама аясындағы реттеуді қоспағанда) немесе құзыретті орган жіберген жағдайда алкогольді, есірткіні немесе өзге де масандықты пайдалану тұрғысынан медициналық куәландыру хаттамасын;
- 3) егер ЖКО фактісі бойынша қылмыстық іс қозғалған және материалдар сотқа берілген жағдайда соттың заңды күшіне енген үкімі не сот шығарған өзге де сот актісі.

• **өрт кезінде:**

- 1) оқиға фактісі бойынша мемлекеттік өртке қарсы қызмет органдарына өтінішті;
- 2) оқиға орнын тексеру хаттамасын;
- 3) өрт туралы актісін;
- 4) өрт-техникалық сараптама актісін;
- 5) қылмыстық іс қозғау туралы қаулыны;
- 6) қылмыстық іс бойынша түпкілікті шешім болып табылатын заңды күшіне енген іс жүргізу құжатын ұсынады.

• **ұрлау, тонау, қарақшылық ету, айдап әкету және үшінші тұлғалардың өзге де құқыққа қайшы әрекеттері кезінде:**

- 1) оқиға фактісі бойынша ішкі істер органдарына өтінішті;
- 2) оқиға орнын тексеру хаттамасын;
- 3) қылмыстық іс қозғау туралы қаулыны;
- 4) іс бойынша жәбірленуші деп тану туралы қаулыны;
- 5) болған жағдайда-күдікті, айыпталушы ретінде тарту туралы қаулыны;
- 6) істің нәтижесін айқындайтын іс жүргізу құжаты: бас тарту, тоқтата тұру туралы қаулыны не айыптау қорытындысын;
- 7) сақтандырылған автокөлікті тіркеу туралы куәліктің түпнұсқасы не осы құжатты ұрлау немесе жоғалту туралы құзыретті органдардың анықтамасы не сақтандыру жағдайының басталуы туралы өтініш берген сәтте оны алу туралы қаулысын (тонау және тонау жағдайларын қоспағанда);
- 8) сақтандыру жағдайының басталуы туралы өтініш берген сәтте (ұрланған/ұрланған жағдайда) кілттердің, дабылды басқару пульттерінің, иммобилайзерлердің толық жиынтығын ұсынады.

• **жерасты магистральдық құбыр желілерінің жарылуы нәтижесінде автомобиль зақымдалған жағдайда:**

– жерасты магистральдық құбыр желілерінің техникалық жай-күйіне жауапты құзыретті орган материалдарының түпнұсқасы немесе көшірмелерін ұсынады.

• **табиғи апаттар, мұз астына түсіп кету кезінде:**

– сақтандыру жағдайының басталу фактісін растайтын, гидрометеорологиялық қызметтің аумақтық бөлімшелері, мемлекеттік комиссиялар және оқиғаларды тексеруді, жіктеуді және есепке алуды жүзеге асыратын өзге де құзыретті органдар жасаған актілер, қорытындыларды ұсынады.

9.3. Құзыретті органдардың құжаттары осы құжатты берген құзыретті органның жауапты тұлғасының мөрімен және қолымен расталған түпнұсқада немесе көшірмелерде, электрондық құжаттар немесе құжаттардың сканерленген көшірмелері түрінде ұсынылуға тиіс.

10. Сақтандыру төлемдерін жүзеге асыру тәртібі мен шарттары. Сақтандыру төлемі немесе сақтандыру төлемінен бас тарту туралы шешім қабылдау мерзімі.

10.1. Сақтандырушы сақтандыру төлемін жүзеге асыру туралы шешім қабылдайды және сақтандыру төлемін жүргізеді немесе сақтанушыға сақтандыру төлемін жүзеге асырудан дәлелді бас тартуды сақтандыру шартында көрсетілген құжаттардың соңғысы ұсынылған және болған оқиғаны сақтандыру жағдайы деп таныған сәттен бастап 5 (бес) жұмыс күнінен кешіктірілмейтін мерзімде жібереді.

10.2. Сақтанушы сақтандыру төлемін алу үшін қажетті құжаттарды ұсынуы мүмкін:

- сақтандырушының сайты, жеке кабинеті немесе мобильді қосымшасы арқылы жүктелген электрондық құжаттар;

- қағаз тасығышта.

10.3. Әрбір АҚ бойынша сақтандыру төлемінің сомасы оның нақты (нарықтық) құнынан аспауы тиіс және нақты залал негізінде есептеледі, бірақ сақтандыру шартында белгіленген сақтандыру сомасынан аспайды:

— - АҚ-ның толық жойылуы/қырылуы кезінде төлем сақтандыру жағдайы басталған кездегі АҚ-ның нақты (нарықтық) құны мөлшерінде, бірақ бүлінген объектінің пайдалануға жарамды немесе сатылатын құрамдас бөліктерінің құнын және франшиза мөлшерін шегергенде, осы АҚ бойынша сақтандыру сомасынан аспайтын мөлшерде жүзеге асырылады.

— - автомобиль көлігін "айдап әкету/ұрлау" тәуекелі бойынша сақтандыру жағдайы басталған кезде, сақтандыру төлемі франшиза мөлшерін шегергенде, осы автомобиль көлігі бойынша сақтандыру сомасы шегінде сақтандыру жағдайы басталған күні автомобиль көлігінің нақты құны мөлшерінде жүзеге асырылады.

— - АҚ ішінара зақымданған кезде - белгілі бір объект бойынша жинақталған амортизация процентіне азайтылған, зақымдалған объектіні жөндеу бойынша қалпына келтіру шығыстары және/немесе шығыстар мөлшерінде.

10.4. Залалдың мөлшері сақтандырушы жіберген кезде тиісті лицензиясы/куәлігі бар тәуелсіз сарапшы (бағалаушы) жасаған берілген өтініш немесе есеп негізінде Сақтандырушының өкілі жүргізген залалды есептеу негізінде айқындалады.

10.5. Сақтанушы (Пайда алушы) Сақтандырушы жүргізген залалды есептеуді бағалау нәтижелерімен келіспеген жағдайда, Сақтанушы (пайда алушы) сақтандыру шартының талаптарында көзделген экономикалық орындылық қағидатын ескере отырып, келтірілген залалдың мөлшерін есептеу үшін тәуелсіз сарапшыны тартуға құқылы. Тәуелсіз сараптама жүргізу шығындарын Сақтанушы төлейді.

10.6. Автомобиль құралының толық жойылуы кезінде (қырылуы кезінде, бұл ретте тиісті лицензиясы бар тәуелсіз сарапшы (бағалаушы) қалпына келтіру бойынша жөндеудің орынсыздығын анықтайды; сондай-ақ қалпына келтіруді жөндеу құны сақтандыру жағдайы басталған күні автомобиль көлігінің нақты құнының 80% - дан астамын құрайды) Сақтандырушының Сақтанушыға келесіні төлеуге құқығы бар:

10.6.1. сақтандыру жағдайы кезіндегі бүлінген автомобиль құралының нақты құны, бірақ одан әрі пайдалануға жарамды қалдықтардың құнын шегергендегі сақтандыру сомасынан артық емес;

10.6.2. Сақтанушы Сақтандырушыға одан әрі пайдалануға жарамды қалдықтарды берген жағдайда, сақтандыру жағдайы кезіндегі бүлінген автомобиль көлігінің нақты құны, бірақ сақтандыру сомасынан аспайды. Мұндай жағдайда сақтандыру төлемі Сақтанушы мен Сақтандырушы арасында автомобиль құралына қабылдау-беру актісі жасалғаннан кейін жүргізіледі. Автомобиль құралын Сақтандырушыға беру үшін оны өткізу үшін жол полициясы және кеден органдарында есептен шығару керек. Меншік құқығын және/немесе автомобиль құралын/жарамды қалдықтарды беруге байланысты барлық шығыстар сақтандырудың есебінен өтеледі.

10.7. Сақтандыру шартында белгіленген шартсыз франшизадан басқа, сақтандырушы сақтанушыға үшінші тұлғалардан өтемақы алу нәтижесінде төленген барлық сомаларды ұстап қалады.

10.8. Сақтандыру шартын жасасу кезінде АҚ-ның нақты құны Сақтанушының өтінішіне сәйкес белгіленеді. Шартта АҚ-ның нақты құнының дәйексіз сомасы көрсетілгені анықталған кезде, сақтандырушы оны түзетуге құқылы, оның ішінде сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандырылған объектіге залал мөлшерін есептеу кезінде түзетуге де құқылы.

10.9. Егер сақтандыру төлемі жүзеге асырылғаннан кейін бұрын ұрланған/айдап әкетілген автокөлік қайтарылған болса, Сақтанушы/Пайда алушы Сақтандырушыға алынған сақтандыру төлемін АҚ-ны жөндеуге (қалпына келтіруге) арналған шығындарды шегергенде қайтаруға (АҚ бүлінген жағдайда) немесе сақтандырылған көлік құралына меншік құқығын сақтандырушыға беруге міндетті.

10.10. Сақтандыру төлемі әрбір сақтандырылған объект бойынша сақтандыру шартында айқындалған франшизаны және сақтандыру сомасын ескере отырып мынадай тәртіппен жүзеге асырылады:

1) Егер сақтандыру шартында сақтандыру сомасы сақтандырылған Объектінің нақты (сақтандыру) құны мөлшерінде айқындалса, сақтандыру төлемі нақты залал мөлшерінде (сондай

- ақ егер бұл шартта айтылған болса, амортизацияны ескере отырып), бірақ осы тармақтың 3) - 5) тармақшаларын ескере отырып, сақтандыру сомасы шегінде жүзеге асырылады;
- 2) Егер сақтандыру шартында шартты жасасу сәтіндегі сақтандыру сомасы сақтандырылған мүліктің нақты құнынан төмен болып айқындалса, сақтандыру төлемінің мөлшері сақтандыру сомасының мүліктің нақты құнына қатынасына барабар, бірақ осы тармақтың 3) – 5) тармақшаларын ескере отырып, сақтандыру сомасы шегінде айқындалады. Сақтандыру төлемінің (СТ) мөлшері мына формула бойынша анықталады: $СТ = Н \times C / НҚ - F - Қ$, мұндағы: Н - нақты залалдың мөлшері; С-сақтандыру сомасы; НҚ-мүліктің нақты құны; F-франшиза; Қ-жарамды қалдықтар;
- 3) егер осы тармақтың 1), 2) тармақшаларында айқындалған сақтандыру төлемінің мөлшері сақтандыру шартында белгіленген шегерім мөлшерінен аспаса, сақтандыру төлемі жүзеге асырылмайды;
- 4) егер осы тармақтың 1), 2) тармақшаларында айқындалған сақтандыру төлемінің мөлшері шартсыз франшиза мөлшерінен асып кетсе, сақтандыру төлемі сақтандыру шартында белгіленген шартсыз франшиза мөлшерін шегергенде жүзеге асырылады;
- 5) егер сақтандыру шартында франшиза белгіленбесе, сақтандыру төлемі осы тармақтың 1), 2) тармақшаларына сәйкес жүзеге асырылады.

11. Жалпы ерекшеліктер, сақтандыруды шектеу және сақтандыру төлемінен бас тарту негіздері

11.1. Егер сақтандыру шартында өзгеше белгіленбесе, сақтандыруға қабылданбайды және сақтандыру төлемдері жүзеге асырылмайды:

- 1) техникалық ақаулы КҚ;
- 2) бөлшектелген КҚ;
- 3) Корпус пен бояу жабынына айтарлықтай коррозиялық немесе механикалық зақым келтіретін КҚ. Корпустың айтарлықтай коррозиясы металдың түсуімен немесе дәнекерленген қосылыстардың коррозиясын білдіреді. Елеулі механикалық зақымданулар деп КҚ пайдалануға жарамсыз болған механикалық зақымданулар түсініледі;
- 4) Шанақ нөмірі жоқ немесе тіркеу құжаттарына сәйкес келмейтін КҚ;
- 5) сақтандырылған КҚ-да орналасқан антикварлық және бірегей заттар, бағалы металдардан, жартылай бағалы және сәндік тастардан жасалған бұйымдар, коллекциялар, қолжазбалар, картиналар, діни ғибадат заттары, ақша белгілері, бағалы қағаздар, құжаттар, фотосуреттер, атыс қаруы мен жарылғыш заттар, сондай-ақ сақтандырылушыға және оның отбасы мүшелеріне тиесілі емес не сақтандырылушыға және оның отбасы мүшелеріне сату немесе кәсіпкерлік қызметпен байланысты заттар;

11.2. Сақтандырушы ҚР заңнамасында көзделген жағдайлардан басқа, сақтандыру төлемін жүзеге асырудан толық немесе ішінара бас тартуға құқылы. Егер сақтандыру жағдайы мынадай жағдайлардың салдарынан туындаса:

- 1) терроризм актілері;
- 2) жағдайдың біртіндеп нашарлауы, жасырын дефект, қоршаған ортаның ластануы, табиғи тозу, атмосфералық ылғалдылық немесе құрғақтық, температураның немесе ылғалдылықтың экстремалды және қалыпты ауытқуы, түтін, ылғалдың немесе құрғақшылықтың бұзылуы, коррозия, түсінің, құрылымының өзгеруі;
- 3) жол-көлік оқиғасы салдарынан залал болған жағдайларды қоспағанда, шатыр, люк немесе әйнектен ағып кету;
- 4) жылыту үшін ашық от көзін, тұтас автокөлікті немесе оның жеке тораптары мен агрегаттарын пайдалану;
- 5) ГБЖ сақтандыру шартында қосымша жабдық ретінде көрсетілген жағдайларды қоспағанда, газ баллонды жабдықты (бұдан әрі - ГБЖ) орнату және/немесе пайдалану;

11.3. Сақтандырушының сақтандыру төлемін жүзеге асырудан бас тартуы үшін мыналар да негіз бола алады:

- 1) Сақтандыру шартында/Қағидаларда белгіленген мерзімдерде сақтандыру жағдайының басталғаны туралы сақтандырушыны хабарламау;
- 2) ұрланған немесе айдап әкетілген сақтандырылған АҚ-да автокөлікті тіркеу туралы куәлікті, кілтті қалдыру;
- 3) сақтанушының / сақтанушының сақтандыру шартында белгіленген жағдайларда психобелсенді затты пайдалану фактісін және мас болу жағдайын анықтау үшін медициналық куәландырудан өту жөніндегі міндетін орындамауы;
- 4) егер Сақтандырылған жол-көлік оқиғасы болған жерден автокөлікпен немесе онсыз қашып кетсе;
- 5) Шартта белгіленген жағдайларда уәкілетті органдарды оқиға орнына шақыру жөніндегі міндет орындалмаған жағдайда;
- б) кез келген елдің (Еуропалық Одақ, АҚШ, Ұлыбритания және басқалар) немесе мемлекеттік және/ немесе халықаралық ұйымның (OFAC, OFSI, ECFR, БҰҰ ҚК, FATF қоса алғанда, бірақ онымен шектелмей) құзыреттілігіне сәйкес салынған сақтанушыға/сақтандырылушыға/пайда алушыға қатысты санкциялардың болуы;
- 7) қызметті Сақтанушы/сақтандырылушы/пайда алушы қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыру (жылыстату), терроризмді қаржыландыру, жаппай қырып-жою қаруын таратуды қаржыландыру және/немесе Сақтанушының заңсыз, құқыққа қарсы, қылмыстық қызметті жүзеге асыруы және/немесе сақтандырушыны қылмыстық жолмен алынған кірістерді, терроризмді қаржыландыруды және жаппай қырып-жою қаруын таратуды немесе өзге де қылмыстық қызметті қаржыландыруды көздейтін процестеріне тартуға бағытталған әрекеттерді жасауы мақсатында пайдаланады деген күдік туындау жағдайы туындағанда.

11.4. Сақтандырушы мынадай жағдайларда жауапкершілік көтермейді:

- 1) табиғи тозу, құнсыздану немесе сақтандырылған көлік құралы жоғалғанға немесе зақымдалғанға қарағанда жақсы күйге дейін жақсаратын қызметі құнының бір бөлігі үшін;
- 2) сақтандыру жағдайының басталуымен себеп-салдарлық байланысы жоқ шиналардың сынуынан, бұзылуынан, кесілуінен немесе тесілуінен келтірілген зақым үшін;
- 3) сақтандыру шартында көрсетілмеген және/немесе өндіруші зауыттың стандартты жинақтауында көзделмеген автомобильдің қосымша жабдығы үшін;
- 4) шатырлардың, тенттердің, сүйреу арқандарының зақымдануы немесе жоғалуы немесе оларды пайдалануға байланысты залал үшін;
- 5) жеңіл алынатын бөлшектер мен керек-жарақтардың зақымдануы немесе жоғалуы (доңғалақ қалпақшалары, фирмалық белгілер, тақтайшалар және т. б. сақтандырылған тәуекелдер тізімінде көрсетілмеген) және автокөлікті ұрлаумен байланысты емес жағдай үшін;
- б) доңғалақтар мен багаж бөліктерінің астындағы тастардан әйнек, АҚ оптикасы зақымданған жағдайда;
- 7) зақымдану/қырылу/жоғалту келтірілген жағдай үшін немесе келесіге байланысты жағдай үшін:
  - ◆ нитроглицерин, динамит немесе кез келген ұқсас жарылғыш заттар сияқты улы, отқа қауіпті, жарылғыш заттарды тасымалдау және сақтау, өрт және/немесе техникалық қауіпсіздік ережелерін бұзу жағдайы үшін;
  - ◆ сұйық, сығылған немесе газ түріндегі химиялық заттарды немесе газдарды тасымалдау жағдайы үшін;
- 8) сақтандырылған көлік құралы болған кезде кез келген шығын немесе залал жағдайы:
  - ◆ қауіпсіздік талаптарын бұза отырып немесе зақымдалған/техникалық ақаулы жағдайда қолданылса;
  - ◆ бәйгелерде, жарыстарда (сынақ жүгірулерін қоса), раллиде, кез келген типтегі сынақтарда (жылдамдықты сынау, сынақ жүгірісі және ресурстарды сынау) немесе көлік жүргізуді үйрету үшін қолданылса;
  - ◆ егер Шарттың қолданылу кезеңінде көлік құралы курьерлік қызметтің кез келген түрінің (егер осы Шартта такси/каршеринг/курьер ретінде пайдалану көрсетілген жағдайды қоспағанда)

такси/каршеринг/жеке тасымалдау/режимі ретінде пайдаланылса/қолданылса, сақтандырылған көлік құралының жоғалуы немесе зақымдануы мен осы қызмет түрлерінің арасында себеп-салдарлық байланыс болуы немесе болмауына қарамастан;

◆ Сақтанушы болып табылмайтын тұлға (пайда алушы) не сақтанушы сақтандыру шартында немесе өтініш-сауалнамада көрсетпеген тұлға сақтандырылған көлік құралын басқаруға жіберілген адамдар қатарында осы Шартты жасасу кезінде пайдаланса;

9) егер сақтандырылған көлік құралының жүргізушісі:

◆ бұл сақтандырылған көлік құралын басқаруға құқығы болмаса;

10) егер сақтандырылған көлік құралын алкогольдік, есірткілік немесе токсикологиялық мас күйіндегі адам басқарса, сондай-ақ қандай да бір психобелсенді заттың әсерінде болып, кез келген залал келтірсе;

11) механикалық ақаулар және АҚ ақаулары болса;

12) жалға, каршерингке, арендаға, лизингке, кепілге немесе басқа да азаматтық-құқықтық шарттар бойынша иеленуге (пайдалануға) берілген сақтандырылған автокөлікті қайтармаған жағдайда;

13) жолаушыларды немесе жүктерді сақтандырылған көлік құралын қауіпсіз басқаруға зиян келтіретіндей немесе қандай да бір адамға немесе мүлікке зиян келтіретіндей мөлшерде тасымалдаса;

14) оқшаулаудың, оның ішінде қысқа тұйықталудың бұзылуы нәтижесінде залал келтірсе;

15) КҚ тораптары мен агрегаттарының сынуы, техникалық ақаулары, оның ішінде тораптар мен агрегаттардың ішкі қуыстарына, сондай-ақ бөгде заттардың, жануарлардың, құстардың, заттардың, судың және өзге де сұйықтықтардың электрондық блоктары мен электрондық құрылғыларына түсуі салдарынан, сондай-ақ сұйықтықтың немесе басқа заттардың қозғалтқыш цилиндрінде гидравликалық соққының пайда болуына әкелген ауа қабылдағыштың кіріс құбырына түсуіне байланысты болса;

16) сақтанушының немесе сақтандырылған КҚ-ны басқаруға жіберілген адамның КҚ-ны пайдалану қағидаларын, оның ішінде өндірушіні, сақтандырылған КҚ-ны, өрт және/немесе техникалық қауіпсіздікті, тасымалдауды, тиеуді-түсіруді және от қауіпті және жарылыс қауіпті заттар мен заттарды сақтауды пайдалану жөніндегі нұсқаулықты, жүктерді тасымалдау кезіндегі қауіпсіздік талаптарын бұзуы.

11.5. Өтеуге жатпайды:

1) моральдық зиян, жоғалған пайда, тұрақсыздық айыбы (айыппұлдар, өсімпұлдар), тауар түрінің жоғалуы, сақтандырылған көлік құралын жоғалтуға немесе бүлінуге дейін болған жағдайдан гөрі жақсартуға/жаңартуға байланысты шығындар.

2) сақтандыру шартын жасасу сәтінде КҚ-ны қарау актісінде (және/немесе сақтандырушының өкілі/Сақтанушы КҚ-ны қарау барысында алған фото/бейне материалдарында) тіркелген КҚ-ның жоқ немесе бүлінген бөлшектері мен агрегаттары үшін.

11.6. Сақтандырушы сақтандырушыны Біріккен Ұлттар Ұйымының қарарларына немесе Еуропалық Одақтың, Ұлыбританияның немесе Америка Құрама Штаттарының сауда немесе экономикалық санкцияларына, заңдарына немесе ережелеріне сәйкес кез келген санкцияларға, тыйымдарға немесе шектеулерге ұшыратқан немесе ұшыратқан жағдайда сақтандыру қорғанысын беруден және/немесе сақтандыру төлемін жүзеге асырудан босатылады.

11.7. Сақтанушының сақтандыру шартының талаптарын, сондай-ақ Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасының ережелерін сақтамауы сақтанушыға сақтандыру төлемін жүзеге асырудан бас тартуға әкеп соғады. Сақтандырушыны сақтанушыға сақтандыру төлемін жүзеге асырудан босату бір мезгілде сақтандырушыны пайда алушыға сақтандыру төлемін жүзеге асырудан босатады.

Сақтандыру қорғанысы, егер сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, сақтанушының немесе жүргізушінің жеке заттарына және жолаушылардың бағажына, сондай-ақ КҚ ішіндегі сақтанушының кәсіби немесе коммерциялық қызметіне байланысты тауарларға немесе заттарға қолданылмайды.

11.8. Сақтандыру шартында осы Қағидаларда көрсетілмеген өзге де ерекшеліктер көзделуі мүмкін, сондай-ақ сақтандырушы жоғарыда көрсетілген ерекшеліктерді сақтандыруға қабылдауы мүмкін.

12. Сақтандыру шартының қолданылу мерзімі мен орны.

12.1. Сақтандыру шарты, егер жазылу бойынша сақтандыруды қоспағанда, сақтандыру шартында өзгеше көрсетілмесе, Қарыз/кепіл/лизинг шартына сәйкес 12 (он екі) айға немесе Кредиттеу мерзіміне жасалады.

12.2. Жазылу бойынша сақтандыру шарты, егер сақтандыру шартында өзгеше көрсетілмесе, бір айға не өзге кезеңге, әр айға автоматты түрде ұзартумен не төлем болған кезде өзге кезеңге жасалады.

12.3. Егер сақтандыру шартында өзгеше көрсетілмесе, сақтандыру қорғанысының қолданылу мерзімі сақтандыру шартының қолданылу мерзіміне сәйкес келеді.

12.4. Егер сақтандыру шартында өзгеше көрсетілмесе, сақтандыру аумағы Қазақстан Республикасы болып табылады.

13. Сақтандыру шартының мерзімін өзгерту және мерзімін тоқтату шарттары

13.1. Осы Қағидалардың 4-бөлімінің 4.2-тармағының 1) тармақшасына сәйкес жасалған сақтандыру шартына өзгерістер мен толықтырулар (сақтандыру шартының нысаны) сақтандыру шартына қосымша келісім жасау және оған қол қою жолымен ресімделеді, бұл ретте сақтандыру сыйлықақысын қосымша төлеу/қайтару есебі шарт бойынша жылдық сыйлықақыдан бірнеше күн ішінде барабар негізде жүргізіледі.

13.2. Осы Қағидалардың 4-бөлімі 4.3-тармағының 4.2-тармағының 2) тармақшасына (сақтандыру полисінің нысаны) сәйкес тараптар жасасқан сақтандыру шартына өзгерістер мен толықтырулар полисті бұзу және жаңасын жасасу жолымен ресімделеді.

13.3. Осы Қағидалардың 4-бөлімінің 4.3-тармағына сәйкес Тараптар жасасқан сақтандыру шартына өзгерістер мен толықтырулар (электрондық нысан) сақтандыру шартына қосымша келісім жасау арқылы немесе сақтандыру шартына қосымша келісім жасау және оған қол қою арқылы жеке кабинет арқылы ресімделеді, бұл ретте сақтандыру сыйлықақысын қосымша төлеуді/қайтаруды есептеу шарт бойынша сыйлықақыдан бірнеше күн ішінде пропорционалды негізде жүргізіледі.

13.4. Полисті мерзімінен бұрын бұзу және жаңасын жасасу кезінде Сақтанушы:

- мынадай формула бойынша есептелетін сақтандыру сыйлықақысының бір бөлігін қайтаруға құқығы бар:

$ССМ = СС * n / N$, мұнда:

ССМ-сақтандырушы ұстайтын сақтандыру сыйлықақысының мөлшері;

СС-полис бойынша төленген сақтандыру сыйлықақысының мөлшері;

n-полис күшіне енген сәттен бастап ол мерзімінен бұрын тоқтатылған сәтке дейін (күндермен есептелгенде), өтініш берілген күнді қоса алғанда өткен мерзім;

N-полисті жасасу мерзімі (күндермен есептелгенде).

- жаңа полисті сақтандыру кезінде бұзылған полис үшін қалған сыйлықақыны есепке алуға, ал жаңа полисті 12 айдан аз мерзімге сақтандыру кезінде қалған кезең үшін сыйлықақыны есептеуді осы Қағидалардың 6.4-тармағы бойынша емес, күндермен есептегенде (жылдық сыйлықақыға барабар) жүзеге асыруға құқығы бар.

13.5. Сақтандыру шартының/полисінің қолданылуы мынадай жағдайларда тоқтатылады:

1) сақтандыру шартының/ полисінің жарамдылық мерзімінің өтуі;

2) шартты/сақтандыру полисін мерзімінен бұрын тоқтатуы;

3) Сақтандырушының сақтандыру шартының/полисінің талаптарында айқындалған сақтандыру сомасы мөлшерінде сақтандыру төлемін (сақтандыру төлемдерін) жүзеге асыруы;

4) оның ішінде Сақтанушы (қарыз алушы) қарыз шарты бойынша қарыз беруші алдындағы міндеттемелерді орындаған кезде кепіл/лизинг шартының күшін тоқтатуы;

- 5) осы сақтандыру шартын жарамсыз деп тану туралы сот шешімінің заңды күшіне енуі;
б) Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерінде көзделген тәртіппен Сақтандырушы берген сақтандыру полисіне енгізілген шарттар мен мәліметтердің өзгеруі;

13.6. Сақтандыру шарты сақтанушының немесе Сақтандырушының талап етуі бойынша, сондай-ақ тараптардың келісімі бойынша мерзімінен бұрын бұзылуы мүмкін.

13.7. Сақтандыру шартын мерзімінен бұрын бұзу ниеті туралы Тараптар бір-бірін бұзудың болжамды күніне дейін кемінде 30 (отыз) күнтізбелік күн бұрын хабардар етуге міндетті.

13.8. Қазақстан Республикасы Азаматтық кодексінің 841-бабының 1-тармағында көзделген негіздер бойынша сақтанушының талап етуі бойынша сақтандыру шартын мерзімінен бұрын бұзған кезде, сондай-ақ сақтандыру шарты/полисі бойынша сақтандыру сомасын азайту мәселесі бойынша қосымша келісім жасасқан кезде сақтандырушы оған сақтандыру шартының қолданылу мерзімі өтпеген кезең үшін өзі төлеген сақтандыру сыйлықақыларын сақтандыру сыйлықақысы сомасының 10% -ын құрайтын жұмсалған шығыстарды шегергенде, сондай-ақ сақтандыру шарты/полисі бойынша осы сақтандыру объектісіне қатысты жүргізілген сақтандыру төлемдерін шегергенде қайтарады, ол келесі формула бойынша есептеледі:

$C = M - ((M/C_m) * K) - (M * 10\%) - T$, бұл кезде:

C-қайтарылатын сақтандыру сыйлықақысы;

M-сақтандыру шартына/полисіне сәйкес сақтандыру сыйлықақысының мөлшері;

C_m-сақтандыру мерзімі (күндермен есептелген);

K - пайдаланылған күндер саны;

T-жүзеге асырылған/жүзеге асырылуға жататын төлемдердің мөлшері;

10% - істі жүргізу үшін ұстап қалу пайызы.

Сақтандыру шарты мерзімінен бұрын бұзылған кезде істі жүргізуге арналған шығыстарды ұстап қалу Сақтандырушының құқығы болып табылады.

13.9. Егер Сақтанушының талаптары Сақтандырушының шарттың/полистің талаптарын орындамауына немесе тиісінше орындамауына байланысты болса, онда Сақтандырушы тиісті шарт/полис бойынша өзі төлеген сақтандыру сыйлықақыларын сақтанушыға толығымен қайтарады.

13.10. Сақтандырушының талап етуі бойынша сақтандыру шарты мерзімінен бұрын тоқтатылған кезде соңғысы Сақтанушыға сақтандыру шартының қолданылу мерзімі аяқталмаған кезеңі үшін өзі төлеген сақтандыру сыйлықақыларын сақтандыру сыйлықақысының жалпы сомасының 10% мөлшерінде іс жүргізуге жұмсалған шығыстарды шегергенде, сондай-ақ осы сақтандыру шарты бойынша осы сақтандыру объектісіне қатысты жүргізілген сақтандыру төлемдерін шегергенде қайтарады.

13.11. Егер бұл Қазақстан Республикасы Азаматтық Кодексінің 841-бабының 1-тармағында, сондай-ақ осы Қағидалардың 13.12-тармағында, 13.13-тармағында көрсетілген мән-жайларға байланысты болмаса, Қазақстан Республикасы Азаматтық кодексінің 841-бабының 2-тармағында көзделген негіздер бойынша сақтанушының талап етуі бойынша сақтандыру шарты/полисі мерзімінен бұрын тоқтатылған кезде сақтандырушыға төленген сақтандыру сыйлықақысы не оның бір бөлігі қайтаруға жатпайды.

13.12. Сақтанушы-жеке тұлға қарыз шарты бойынша қарыз берушінің алдындағы міндеттемелерін орындауы себебінен сақтандыру шарты қолданғандағы қарыз шартына байланысты сақтандыру шартынан бас тартқан кезде сақтандырушы алынған (алынған) сақтандыру сыйлықақысын (сақтандыру жарналарын) сақтандыру сыйлықақысының (сақтандыру жарналарының) бір бөлігін шегергендегі соманы, яғни Сақтандыру шартын бұзуға байланысты шығындарды шегергенде, алынған сақтандыру сыйлықақысының (сақтандыру жарналарының) 10%-на дейінгі мөлшердегі соманы Сақтанушы-жеке тұлғаға қайтарады.

13.13. Сақтанушы-жеке тұлға сақтандыру шартынан бас тартқан кезде, Шарт жасалған күннен бастап он төрт күнтізбелік күн ішінде сақтандырушы алынған сақтандыру сыйлықақысын (сақтандыру жарналарын) сақтандыру сыйлықақысының (сақтандыру жарналарының) бір бөлігін шегергендегі Сақтанушы-жеке тұлғаға сақтандыру шарты қолданылған уақытқа барабар

кезге сақтандыру шартын бұзуға байланысты шығындарды шегергенде, сондай-ақ сақтандыру объектісіне қатысты жүргізілген сақтандыру төлемдерін шегергенде алынған сақтандыру сыйлықақысының (сақтандыру жарналарының) 10%-на дейінгі мөлшерде қайтарады.

13.14. Кезекті сақтандыру жарнасын уақытылы төлемеген жағдайда, сақтандыру сыйлықақысын бөліп-бөліп төлеген кезде, осы сақтандыру шарты бойынша сақтандыру қорғаудың қолданылуы кезекті сақтандыру жарнасын төлеудің мерзімі өткен күннен кейінгі күннен бастап тоқтатыла тұрады және осы кезеңде сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандырушы сақтандыру төлемінен бас тартуға құқылы. Сақтандыру қорғанысы сақтандыру шартында белгіленген тәртіппен кезекті жарнаны төлеген сәттен бастап қайта басталады.

14. Қосарлы сақтандыру

14.1. Қосарлы сақтандыру - әрқайсысымен дербес шарттар бойынша бірнеше сақтандырушыларда бір объектіні сақтандыру.

14.2. Қосарлы сақтандыру кезінде сақтандырушы сақтанушының (пайда алушының) алдында онымен жасалған сақтандыру шарты шегінде мүліктік жауапкершілік атқарады, алайда пайда алушы барлық сақтандырушылардан алған сақтандыру төлемдерінің жалпы сомасы нақты залалдан аспауға тиіс.

14.3. Сақтандыру жағдайы басталғаннан кейін қосарлы сақтандыру кезінде сақтанушы сақтандырушыға өзге сақтандыру компанияларында сақтандыру төлемі мәселесін реттеуге қатысты барлық мәліметтерді, оның ішінде өзге сақтандыру компанияларынан алынған сақтандыру төлемінің мөлшері туралы мәліметтерді беруге міндетті.

14.4. Қосарлы сақтандыру кезінде Сақтандырушы сақтандыру жағдайының белгілері бар оқиғаның себептері мен мән-жайларын анықтауға, сақтандыру жағдайының нәтижесінде келтірілген залалдардың мөлшерін басқа сақтандыру компанияларымен бірлесіп айқындауға құқылы.

15. Сақтандыру шартының қолданылу кезеңінде сақтандыру тәуекелінің ұлғаюының салдары

15.1. Сақтандыру шартының қолданылу кезеңінде Сақтанушы (сақтандырылушы), егер бұл өзгерістер сақтандыру тәуекелінің ұлғаюына елеулі әсер етуі мүмкін болса, сақтандыру шартын жасасу кезінде сақтандырушыға хабарланған мән-жайларда өзіне белгілі болған елеулі өзгерістер туралы сақтандырушыға дереу жазбаша хабарлауға міндетті.

15.2. Кез келген жағдайда келесі өзгерістер маңызды деп танылады:

- 1) сақтандыру объектісінің сипаттамаларының өзгеруі;
- 2) сақтандыру аумағынан тыс АҚ-ны пайдалану;
- 3) АҚ-ға меншік құқығының басқа тұлғаға ауысуы;
- 4) сенімхат беру немесе АҚ-ға билік ету құқығын беру;
- 5) өтініш-сауалнамада көрсетілген АҚ-ны пайдалану мақсаттарын өзгерту;
- 6) қосарланған сақтандырудың болуы;
- 7) Сақтандыру шартын жасасу кезінде Сақтанушының өтініш-сауалнамасында көрсетілген мәліметтерді өзгерту.

15.3. Сақтандыру тәуекелінің ұлғаюына әкеп соғатын мән-жайлар туралы хабардар етілген сақтандырушы сақтандыру шартының талаптарын өзгертуді және сақтандыру тәуекелінің ұлғаюына пропорционалды түрде қосымша сақтандыру сыйлықақысын төлеуді талап етуге құқылы.

15.4. Егер Сақтанушы немесе Сақтандырылушы сақтандыру шартының талаптарын өзгертуге немесе сақтандыру сыйлықақысын қосымша төлеуге қарсылық білдірсе, Сақтандырушы Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес сақтандыру шартын бұзуды талап етуге құқылы. Бұл ретте Сақтанушыға сақтандыру сыйлықақысын қайтару тәртібі сақтандыру шартында айқындалады.

15.5. Сақтанушы немесе сақтандырылушы 15.1-тармақта көзделген міндетті орындамаған кезде сақтандырушы сақтандыру шартын бұзуды және шартты бұзудан келтірілген залалдарды өтеуді талап етуге құқылы.

15.6. Егер сақтандыру тәуекелінің ұлғаюына әкеп соғатын мән-жайлар жойылған болса, Сақтандырушының сақтандыру шартын бұзуды талап етуге құқығы жоқ.

16. Суброгация

16.1. Сақтандыру төлемін жүзеге асырған сақтандырушыға төленген сома шегінде сақтанушының сақтандыру нәтижесінде келтірілген залал үшін жауапты тұлғаға талап ету құқығы өтеді. Сақтанушы сақтандырушыға залалды өтеуді талап ету құқығын жүзеге асыру үшін қажетті барлық құжаттарды беруге міндетті.

16.2. Егер сақтанушы сақтандырушы өтеген залалдар үшін жауапты тұлғаға өзінің талап ету құқығынан бас тартса немесе бұл құқықты жүзеге асыру Сақтанушының кінәсінен мүмкін болмаса, сақтандырушы сақтандыру төлемін толық немесе тиісті бөлігінде жүзеге асырудан босатылады және артық төленген соманы қайтаруды талап етуге құқылы.

17. Форс-мажор жағдайлары

17.1. Форс-мажор - Сақтандырушы сақтандыру шарттары бойынша міндеттемелерді орындаудан босатылатын төтенше жағдайлар, егер бұл орындалмау болжау да, еңсеру де мүмкін емес төтенше сипаттағы оқиғалардың нәтижесінде сақтандыру шарты жасалғаннан кейін туындаған еңсерілмейтін күш мән-жайларының салдары болып табылса.

17.2. Форс-мажорлық жағдайларға мыналар жатады, бірақ олармен шектелмейді: су тасқыны, өрт, жер сілкінісі және басқа да табиғи апаттар, кез келген сипаттағы соғыстар немесе соғыс әрекеттері, блокадалар, мемлекеттік органдардың тыйымдары.

17.3. Еңсерілмейтін күш мән-жайлары туындаған кезде Шарт бойынша өз міндеттемелерін орындау мүмкін болмайтын Тарап олар туындаған күннен бастап 5 (бес) күнтізбелік күн ішінде екінші Тарапқа осындай мән-жайлар және олардың себептері туралы жазбаша хабарлама жіберуге міндетті. Форс-мажорлық мән-жайлардың қолданылуы құзыретті органдардың тиісті құжаттарымен расталуы тиіс.

18. Басқа шарттар

18.1. Шартты орындау барысында сақтандырушы мен Сақтанушы сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және сақтандырушының сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңдары мен сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатын сақтау үшін барлық қажетті шараларды қабылдауға міндеттенеді, оның ішінде шарт бойынша олардың әрекеттері мен шешімдеріне ықпал ету немесе оның орындалуына байланысты өзге де заңсыз артықшылықтар алу мақсатында шарт тараптарының әрқайсысының, олардың үлестес (өзара байланысты) тұлғаларының, жұмыскерлері мен делдалдарының жеке мақсаттары үшін де, үшінші тұлғалардың пайдасына да ақшалай қаражатты, алымдарды, қарыздарды, сыйлықтарды, өзге де тиісінше емес төлемдерді немесе пайдалар мен артықшылықтарды тікелей де, жанама да ұсынуға және төлеуге құқығы жоқ екеніне кепілдік беруге міндеттенеді.

18.2. Осы Қағидалармен тікелей реттелмеген құқықтық қатынастарға Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасының нормалары, сондай-ақ сақтандыру шартында/полисте белгіленген талаптар қолданылады.

18.3. Сақтандыру шартын/полисін іске асыру процесінде туындайтын барлық даулар мен келіспеушіліктерді Тараптар келіссөздер жолымен шешеді. Келісімге қол жеткізілмеген жағдайда даулар Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес сотта шешіледі.

18.4. Сақтанушы сақтандырушының мүдделеріне қарсы бағытталған әрекеттерді жасамауға, сондай-ақ қандай да бір міндеттемелер жасамауға; қандай да бір ұсыныстарды қабылдамауға; сақтандырушының жазбаша келісімінсіз осы сақтандыру жағдайына қатысы бар төлемдер жасамауға және қандай да бір төлемдер жасауға уәде бермеуге міндетті.

18.5. Сақтандыру шартын/полисін жасасу кезінде Тараптар осы сақтандыру қағидаларының жекелеген ережелерін өзгерте (алып тастай) және/немесе сақтандыру шартын Қазақстан Республикасының заңнамасына қайшы келмейтін өзге де ережелермен толықтыра алады.

Непринятая работа

Қазақстан